

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קל"ה, פרשת וארא תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

מכת ברד תוכיח על שאר המכות שהיו מאת ה'

עשרה מכות, כנגד שש הראשונות, וכנגד ברד שהיא לבדה שקולה כשש מכות, הרי שנים עשר, וכנגד ארבה וחושך.

בכל המכות חשש פרעה מכישוף

אולם יותר נראה לבאר בכוונת הפסוק, שאין הכוונה להגדיל את חוזקה של מכה זו כנגד מכות אחרות, אלא כוונת הפסוק באמרו 'אני שלח את פל מגפתי אל לכה', שעל ידי מכה זו, יבואו אל ליבו כל ששת המגפות והמכות שקיבל כבר, לפי שבכל המכות הראשונות דחה פרעה ואמר שאין הכרח שהם נעשו בשליחות ה', אלא שמא מקרה הם, או שנעשו על ידי כישוף, שהרי ביקש מחרטומיו ואכן הצליחו לעשות כחלק מהן.

ואף שבמכת כינים לא הצליחו החרטומים לעשות כמותו, ואמרו אצבע אלקים הוא (לעיל ח, טו), מכל מקום לא היתה דעתו של פרעה מוחלטת בזה, וסבר שיתכן שמכשפים אלו לא הצליחו להגיע לדרגת הכישוף של משה ואהרן, אבל מכשפים אחרים יצליחו לעשות כן בכישופיהם.

במכת ברד אין חשש כישוף

לכך אמר הקב"ה למשה שיאמר לפרעה, שמכה זו ההולכת ובאה עליו, היא תוכיח לו גם על שש המכות שקדמו לה, לפי שבמכה זו ירד מן השמים אש בתערובת ברד, ואין לספק שמא כישוף הוא, שהרי ודאי שאין שום מכשף או שד היכול לעשות משהו הדומה לזה, אלא ודאי מעשה אלקים היא על שממאן לשלחם, ומזה ילמד על שאר ששת המכות שקדמו לה, שאף הם היו מיד ה', ולא היו מקרה או על ידי כישוף או שד.

זהו שאמר לו הקב"ה 'בפעם הזאת אני שולח את כל מגפתי אל ליבך', כלומר, 'בפעם הזו', על ידי מכה זו, אני שולח את כל מגפתי שכבר הבאתי לך עד עתה, אל לבך', שתכיר ותודה בליבך שכל המכות והמגפות שכבר קיבלת מקודם, כולם היו 'מגפתי', על אשר לא שילחת את בני ישראל מארץ מצרים, ולא היו רק כישוף.

פי בפעם הזאת אני שלח את פל מגפתי אל לכה ובקבדיך
ובעמך בעבור ידע פי אין פמני בכל הארץ (ט, יד).

כל מגפתי במכת ברד

אזהרה זו נאמרה למשה שיזהיר את פרעה קודם מכת ברד. ויש להבין את כוונת הפסוק באמרו 'בפעם הזאת אני שולח את כל מגפתי אל ליבך', הלא לא הוזהר עתה אלא על מכת ברד בלבד שהיא מכה אחת מתוך עשרת המכות.

ואילו היתה זו מכה ראשונה ניתן היה לפרש כוונת הפסוק שמעתה ואילך יחלו מגפתי לבא אליך, וכן אילו היתה זו המכה האחרונה, ניתן היה לפרש שבזה יישלמו כל מגפתי, אבל אחר שמכה זו היא המכה השביעית, וקדמו לה זו שש מכות, ולאחריה ישנם עוד שלוש מכות נוספות, יש לבאר מדוע אם כן דוקא במכה זו נאמר 'כל מגפתי'.

קשה כנגד שאר המכות

ויתכן היה לבאר, שמכת ברד היתה מכה קשה כל כך, לפי שהברד היה הורג את האדם והבהמה, ומשבר העצים וכל דבר המחובר לקרקע, עד שמתוך כל היתה חשובה מכה זו כנגד כל המכות האחרות.

אלא שלכאורה יש להקשות על ביאור זה, ממה שאמרו חז"ל שמכת בכורות היתה קשה מכולן ושקולה כנגד כל המכות, וכיצד יתכן אם כן לומר שמכת ברד היתה שקולה כנגד כל המכות, כולל מכת בכורות.

ברד כנגד ו' מכות ובכורות כנגד י"ד

ואולי יש לבאר, שמכת ברד שקולה כנגד שש המכות שקדמו לה, ומכת בכורות שקולה כנגד כל המכות יחד, ונמצא לפי זה, שמכת בכורות שקולה כנגד ארבע

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

יצאנו זכאי במשפט וקבלנו הוצאות משפט

אך התחזקנו ובטחנו בה, קבלנו על עצמנו להתחזק בלימוד אור החיים הקדוש, וברוך ה' ביום המשפט הקב"ה הפך לנו הכל לטובה, ויצאנו זכאים במשפט והשופטת אף חייבה אותה לשלם לנו הוצאות משפט... זכות האור החיים סייעה בעדינו, ועכשיו אנחנו מתפללים גם על להבא שהקב"ה יציל אותנו מהשכנים הרעים, ונצליח למכור את הבית זכות האור החיים הקדוש. וכמובן כשנצליח בעזרת ה' למכור את ביתנו לא נשכח כמובן לפרסם...

א.ח.

אשתקד (פר' שמות פ"א) הגיע למערכת סיפור אישי ממשפחת ח. ונביא לפניכם המכתב ככתבו וכלשונו:
לכבוד מערכת הישועות של האור החיים הקדוש שלום וברכה!

שכנינו בבנין, תבעו אותנו למשפט שקר והעלילו עלינו עלילות שווא שהבן שלנו שרט להם את הרכב ועשה נזק של אלפי שקלים, היינו שבורים מההסתבכות גם הכספית וגם על עצם ההסתבכות עמם הוצאת שם רע וכו'.

שרשרת רצופה של ניסים

הילדים והוספתי עוד כמה דקות של לימוד... וברוך השם הבעיה לא נעלמה אך נמצא פתרון הולם שגימד אותה ועזר בתחומים אחרים בחינוך... ברוך השם סיימתי 3 חומשים, ושוב נתקלנו בבעיה עם אחד הילדים שלא התקבל למוסד חינוכי ושוב... קיבלתי על עצמי חומש רביעי, ותוך כמה ימים ה' שלח לנו שליחים נאמנים שיעזרו... הילד התקבל למקום שמתאים לו!!

תוך כדי התבשרנו שאחד מבני המשפחה הקרובה חלה במחלה הקשה וזקוק לרחמי שמים... לא היססתי והתחלתי מיד חומש חמישי...

ושוב בחסדי ה' עלינו, הבדיקות הראו שיש אפשרות טיפול, ובעזרת ה' המחלה טופלה ונעלמה עד שסיימתי את החומש כמעט לגמרי!!

ומה אומר ומה אדבר השתדלתי מאוד לעלות בין לבין לקברו של האור החיים ולהודות על הישועות הגדולות וכמובן גם על העתיד...

בימים האחרונים התחלתי חומש נוסף להצלחת אחד הילדים ברוחניות ובגשמיות, ובטוחני שנראה ישועות גדולות בקרוב.

ישר כח גדול והמון ישועות לעמו ישראל.

ל. ב. ד.

מכתב נוסף שהגיע למערכת בדיוק לפני כשנה (פר' וארא פ"א), עדות אישית מפי בעלת המעשה, שרשרת ניסים בזכות לימוד האור החיים הק', והנה לפניכם המכתב ככתבו וכלשונו:

לכבוד מערכת "זבחרת בחיים" למדור "אור הישועות" שכשמו כן הוא. שלום וברכה!

ברצוני לספר ולפרסם הודות כמה ישועות שזכיתי בזכות לימוד פירוש האור החיים עם התורה.

הסיפור שלנו התחיל בכולל יום שישי שבו לומדים בעלי ועוד כמה אברכים את האור החיים על התורה. ביום ההילולא של הצדיק (ט"ז בתמוז) חילקו עלון בו גיליתי את הסגולה הנפלאה של לימוד האור החיים הק', ותיכף למחשבה מעשה קבלתי על עצמי ללמוד עבור אחי שהיה צריך למצוא את זיווגו...

תוך חודש מיום התחלת הלימוד התארס בשעה טובה ומוצלחת, ועד סיום החומש הוא התחתן!!

לאחר מכן התחלתי בעבור אחותי חומש שני ובאותו היום הוצע השידוך! שנגמר בשעה טובה ומצולחת.

יחד עם זאת נתקלנו בקשיים חינוכיים עם אחד

בְּאוֹר הַהֵלְכָה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

איך העשירו ישראל ממכת דם - והרי אסור ליהנות ממעשה ניסים

כאן נס נוסף, שאע"פ שהמים שביאור לא נשתנו כלל ממראיהן - בכל זאת מתו הדגים.

אולם על כך יהיה קשה, שהרי כלל נקוט בידינו "למעט בניסא עדיף" וא"כ מדוע נעשה הנס בכדי המצרים שהיו רבים, ולא בכדי בני ישראל, שמספרם היה מועט ממספר המצרים [שהרי נאמר ושלישים על כולם]?

על כך בא המדרש לתרץ "ממכת דם העשירו מישראל", ולכן נעשה הנס בידי המצרים, משום שלו נעשה הנס בידי הישראלים, היו מים אלו (שהפכו מים למים ע"י הנס) בגדר של "מעשה ניסים" שאסורים בהנאה (ראה תענית כד.), ולא היו יכולים למוכרם למצריים, משום כך עשה הקב"ה שיתרחש נס שינוי המים לדם בכדי המצרים, וא"כ המים ששאבו הישראלים מהיאור לא היו "מעשה ניסים" ואפשר היה להם למוכרם למצרים - ולהתעשר. עכ"ל הנפלאים.

אחרי החשבון הנפלא הזה, עדיין צריך להבין, משום מאי עשה הקב"ה נס נוסף שהדגים שביאור ימותו, מה היתה המטרה בזה, ועם דברי רבינו האור החיים יבואר היטב.

דמבאר שלא יאמרו מצרים מעשה כשפים היא זאת ודמיון בעלמא, ובלשונו זההב: "והדמיון יהיה לעין הרואים, לא שיהיה ממש דם שיהרוג כל שותיו ואפילו דגים, לזה אמר "והדגה אשר ביאור מתה ויבאש היאור", להראות להם לאות לעולם כי מעשה אלקים המה פעולה צודקת ולא דמיון" עכ"ל.

ובפרט שאפילו יהיו המים זכים וצלולים ואפ"ה ימותו הדגים יהיה זאת הוכחה ניצחת שאלו מעשי אלקות ולא ח"ו מעשי כשפים ורוחות ודו"ק.

וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בְּיָאֹר מֵתָה (ז, כא). כתב האור החיים הק', שהיה זה נס מיוחד ולסימן במעשה זה, להראות ולהוכיח לעיני כל, שלא היה זה מעשה שדים ולא מעשה כשפים, כי מעשה שניים אלו, יהיו דמיון ולא ממש, והדמיון יהיה לעין הרואים, לא שיהיה ממש דם שיהרוג כל שותיו ואפילו דגים, לזה אמר "וְהַדְּגָה אֲשֶׁר בְּיָאֹר מֵתָה וַיִּבְאֵשׁ הַיָּאֹר", להראות להם לאות עולם כי מעשה אלקים המה פעולה צודקת ולא דמיון עכ"ל.

דברי רבינו האור החיים יובנו ביתר ביאור, עם דבר נפלא שאמרו האחרונים (ראה פרדס יוסף, ועוד) לבאר דברי המדרש רבה (פר' ט) בפסוק הנ"ל, וז"ל: "והדגה אשר ביאור מתה" - מכאן העשירו מישראל ע"כ.

ויש להבין איזה קשר ושייכות יש בין דרשה זו לבין "והדגה אשר ביאור מתה".

וביאור האחרונים ביישוב חריף ומתוק, דהנה יש מקום לחקור כיצד היתה מכת הדם: האם היאור עצמו הפך לדם, אולם כאשר יהודי בא למלאות נהפכו המים ששאב לתוך כדו שוב למים - או שמא להיפך: היאור עצמו לא נהפך כלל לדם, רק כאשר בא המצרי למלאות, נהפכו המים ששאב לתוך כדו לדם, ואילו לישראל נשארו המים במציאותם הטבעית?

נוכל לפשוט את הספק מהפסוק שלפנינו, כי לכאורה יש מקום לתמוה: למה לו לפסוק לומר "והדגה אשר ביאור מתה" - פשיטא, שהרי על אופן שכזה בדיוק נוכל לומר "פסיק רישא ולא ימות"? ומכיון שהמים שביאור נהפכו לדם, בלי ספק מתו הדגים! אלא בודאי שהיאור עצמו לא נהפך לדם, רק המים ששאבו המצרים, וא"כ היה

חידה שבועית:

מה אומר רבינו על מכת ברד, מדוע היה זה הוכחה ברורה שאין זה מעשה כשפים?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

דבר יום ביטוח

חשוון
שנת ה'תשע"ז

"חיים פולחם היום"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
קטעים מותאמים לענייני של יום על פי סדר השנה
מעשיות כחיי והליכות רבינו אור החיים
מדור שבחי חיים
חידושים והנהגות להלכה
דברי הרכה ומוסר
מצוות מותרות"ג במשנת רבינו

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנאות הספרים המובהרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

אילו ידעת מי היה רבנו גם אתה היית בוכה

יהודי חשוב מתלמידיו של הגאון מטעפליק זצ"ל מספר, זכורני כשבאתי פעם ללמד אצלו את השיעור, פנה ואמר לי, שהיום הוא יום היארצייט של הקדוש ר' חיים בן עטר זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

ובקש ממני להשיג עבורו סוס ורכב, בכדי לנסע להר הזיתים ולהשתטח על הציון של האור החיים הקדוש. השגתי את הרכב, ונסענו להר הזיתים. ומה שראיתי אז, נשאר חרות בלבי ומחי, מה שאי אפשר לי לשכח אותה למושך כל ימי חיי.

מיד כשהגענו לקברו של האור החיים הקדוש, התפשט הוא הגאון הנזכר על הקבר, בידי וברגליו ובכל גופו, והתחיל לבכות בדמעות שלישי, וכך נמשך כחצי שעה, ובאותו רגע שהוא הרים את ראשו, וראה והביט עלי איך

שאני עומד שם בלי התפעלות, אז פנה ואמר לי בבכי גדול:

לו ידעת מי הוא הקבור פה, היית גם אתה בוכה כן. אינך יודע מי הוא הגאון והצדיק, הקדוש והטהור, רבנו רבי חיים בן עטר זכר צדיק לברכה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

(יד אור החיים הקדוש ותולדותיו)

אור החיים שגור על לשונו מלה במלה

הרב הגאון מטעפליק זצ"ל, היה היחיד שהיה יודע בעל פה את כל האור החיים הקדוש, על כל החמשה חמשי תורה.

ובכל ליל חמישי היה יושב בבית המדרש הגדול של השכונה, [רבנו התפלל שמה בקביעות] והיה יושב בראש השלחן, ומסביבו ישבו הרבה אנשים, ובפניהם חמש ושומעים את השעור באור החיים הקדוש על פרשת השבוע. הגאון הנזכר היה אומר את השעור בעל פה מלה במלה, ומעולם לא החסיר אפילו במלה אחת מהפרוש הנזכר. והיה זה ממש כאלו היה הפרוש מנח לפניו, והוא קורא ממנו מלה במלה, וכן היה נוהג שנים על גבי שנים בסדר הלמוד של האור החיים הקדוש. וכלם התפלאו מאד מאד על בקיאותו הרבה הזו.

(יד אור החיים הקדוש ותולדותיו)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון יהודי מבית פון קליק.

אז אך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 033-100-000
מקשים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

די בשערה אחת מזקנו של רבנו בכדי להגן

בני ונכדי הרה"ק ר' פנחס מקאריץ היו אנשים גדולים, וברשותם היה בית דפוס (סלאויטא) ובין הספרים הדפיסו את האור החיים הקדוש, ואחד מיוצאי חלציו שהיה בעצמו איש קדוש, נאנח פעם בסוף ימיו ואמר בענוותנותו הרבה הנה קרוב היום בו יופיע בפני בית דין של מעלה ואין בידו מאומה, אך מתנחם בזה שיש דבר אחד שבכח זה אפשר שיהיה לו טובה בעולם העליון על ידי זה שהדפיס את ספר אור החיים הקדוש, בסיימו שאפילו אם רק שערה אחת מזקנו של האור החיים הקדוש יגן עליו זה הדבר הכי גדול ששייך.

(לוח מעגל השנה, סקווירא תשס"ז)

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333